

nem sérti a végrehajtást szenvedő érdekeit, sőt az reá nézve kedvező; ennél fogva utóbbinak nincs joga a bírósági végrehajtó ezen intézkedése ellen előterjesztéssel élni, hanem legfeljebb a végrehajtó volna jogosult erre, minthogy egyedül ő az, aki általa esetleg joghátrányt szenved. Ily módon azután, megfelelő határidő kitűzése által lehetőség nyílik arra, hogy az egyébként szabályszerű árverés a végrehajtást szenvedő minden ellenzése dacára is, megtartható legyen; az újabb gyakorlat szerint, ugyanis a bíróság, — bár tudomásunk szerint nem mindig, — nemcsak az elkésve beadott előterjesztést, hanem az elkésést felfolyamodást is már elsőfokon visszautasítja.

Ez a tagadhatatlanul célszerű döntés mindenestre javítja a helyzetet és remélhetőleg állandó gyakorlattá válik. Nem tarthatjuk azonban teljesen kielégítőnek, elsősorban azért, mert nyitva hagyja azt a kérdést, vajjon a Vht. 103. §-ának megszegése hivatalból nem vizsgálendő-e és mert nyílt törvénysértéssel reparálni a törvény más szakaszának visszás szövegezését, legalább is aggályos. Utóvégre a bírósági végrehajtó sem kényszeríthető arra, hogy törvény ellenére 30 napnál hosszabb határidőt tűzzön ki, ha erre önként nem hajlandó. Az sincs kizárva, hogy a végrehajtást szenvedő egyes esetekben be tudja igazolni azt, hogy jogi érdeke fűződik ahhoz, hogy az árverés, ha már egyszer kitűzésre került, 15, illetve 30 napon belül, ne pedig a különben is a törvénnyel ellentétes hosszabb határidő leteltével, tarthassék meg. Végül pedig semmi akadály nincs annak, hogy a Vht. 37. §-ának látszólagos ellentéte egyszerű törvénytárgyarázó rendelet útján, éppen a 41. § második bekezdésének szerintünk világos célzatára támaszkodva, egyszer s mindenkorra eldöntést nyerjen. Ebben az esetben nem kell tartania többé a végrehajthatónak a felfolyamodás halasztó hatályától s a Vht. 103. §-ába ütköző hosszabb árverési határidők kitűzésére sem lesz szükség.

Az 1,000,000 kor. értékhatáron alul maradó esetekben a 15 napos határidő elégtelenségét persze az indítványozott helyes törvénytárgyarázat sem orvosolná; tekintettel azonban arra, hogy az ily esetek aránytalanul ritkábban fordulnak elő, elegendőnek tartanók annak biztosítását, hogy a bíróság az előterjesztésre a lehető legrövidebb időn belül, — mondjuk: 3 nap alatt, — hozza meg határozatát. Az ezirányú rendeleti utasítás nem volna kifogásolható, mivel a Vht. 35. §-ban megadott 8 napi határidő, a dolog természeténél fogva, nem minimális, hanem maximális jelleggel bír, úgy hogy ez az intézkedés a törvénnyel nem jut ellentétbe. A feleknek, vagy a bírói kiküldöttnek ugyane szakaszban említett esetleges meghallgatása komoly nehézségét nem okozhat, mert egyfelől ehhez hasonló kis ügyekben a felek meghallgatása a legritkább esetben mutatkozik szükségesnek, a kebelbeli bírói kiküldött pedig már az előterjesztés benyújtását követő napon könnyűszerrel kihallgatható. Azon esetben, ha a felek meghallgatása mindamellet szükséges, úgy természetesen meg kell maradnunk a 8 napos határidő mellett, de az ily szórványosan előforduló és komplikáltabb esetekben, az árverésnek egyszeri elhalasztása a végrehajthatóra nézve bizonyára amugy sem jelent komolyabb jogsérelmet.

Dr. W. Gy.

A Pp. 439. §-ához. A perfelvételi határnap elmulasztása az alperes kérelmére az idézésnek végzéssel való feloldását és a felperesnek a felperült költségben való marasztalását vonja maga után, akár vétkesen, akár véletlenül mulasztott a felperes. A mulasztó felperes, — minthogy a mulasztás milyensége tekintetében a Pp. ehelyütt nem disztinvál, — igazolást nem kérhet. Az idézés ismétlését kérheti, vagy a pert újabban megindíthatja, azonban az alperes a perbebocsátkozást mindaddig megtagadhatja, míg a megállapított költség meg nincs térítve.

Ez a §. kivált a mai jogéletben, nem egyszer igen groteszk képet mutat.

Szegényjogon perlekedő felperes a perfelvételi tárgyaláson, — megelőzőleg kioktatva a Pp. 94. v. 96. §§-aira, — nem jelenik meg, ügyvédje — a tárgyalás napján hirtelen jött betegsége miatt — szintén távolmarad, megjelenő alperesi képviselő a hivatkozott törvényhely alapján az idézésnek végzéssel való feloldását és a felperesnek a felmerült költségben való marasztalását kéri, eljáró bíró — e §. imperativ rendelkezése folytán — így határoz. Felperesi ügyvéd, mihelyt felgyógyul, — minden egyébre gondolván, mint az idézés feloldására, — orvosi bizonyítvánnyal felszerelten igazolást kér. Az igazolásra vár, annak helytadó és új tárgyalási határnapot kitűző végzés helyett, a nemvárt, idézést feloldó és egyben alperesnek 8 nap és végrehajtás terhe alatt fizetendő több száz-ezer, vagy egymillió koronát is meghaladó perköltséget megállapító végzést kézbesíti ki kezeihez. Felperesi ügyvéd tüstént határoz; az idézés ismétlését kéri. Nyitva áll ugyan a lehetőség, hogy az alperes a perbebocsátkozást mindaddig megtagadja, míg a megállapított költséget meg nincs térítve. Ezt a legkellemetlenebb gondolatot azonban azzal hessegeti el magától, hogy alperesi képviselő a perköltségtől, — ha megtudja, hogy hirtelen jött betegsége miatt mulasztott, — el fog tekinteni és perbe bocsátkozni. A per felvételére kitűzött új határnapon felperesi ügyvéd ismét csalódnai kénytelen; alperesi képviselő az orvosi bizonyítvánnyal igazolt betegsége ellenére konokul ragaszkodik a megállapított perköltséghez és annak megtérítéséig megtagadja a perbebocsátkozást. Felperesi ügyvéd hasztalanul argumentál, hogy szegényjogon perlekedő fele képtelen ezt a megállapított perköltséget megfizetni, de meg hogyan is jön ahhoz, hogy azért, mert ügyvédje a perfelvételi tárgyalás napján beteg volt, fizessen, avagy talán maga a felperesi ügyvéd fizessen? Alperesi képviselő hajthatatlan. A Pp. 180. §-ának 7. pontja alapján pergátló kifogást emel. Eljáró bíró — kelleetlenül bár, de alkalmazkodva a törvényhely szigorú betűjéhez — helyt ad a pergátló kifogásnak és újabb költséget állapít meg felperes terhére alperesnek. Így a szegényjogon perlekedő felperes önhibáján kívül, ügyvédje hibáján kívül, elúttetik jogainak további érvényesítésétől a „per nyertes” alperes nagyobb dicsőségére. De még a tehető felperesre nézve sem mindegy, hogy ilyen esetben azért a megtiszteltetésért, hogy alperes perbebocsátkozni kegyeskedjék vele, előre kell fizetnie, esetleg elevent a holtra költenie.

Szerény véleményem szerint a hivatkozott törvényhely igazságtalan és méltánytalan konzekvenciákat jelent a vétkesen mulasztó felperesre nézve, miért is feltétlenül revizióra szorul. A megoldás egyszerű: a mulasztás költsége állapításra meg mindenestre a mulasztó terhére, de annak megtérítése halasztassék el a per joggerejű eldőltségéig.

Dr. Radó Sándor.

Külföldi jogesetek a szerzői jog köréből. I. H. könyvkiadó egy az új francia történelemről szóló gyűjteményes munkában több híres festő és szobrász művének reprodukcióját is közölte. Corot, Sisley, Courbet, Bryas és Rodin örökösei, szerzői jog bitorlása miatt eljárást indítottak ellene. A bíróság felpereseket keresefütkkel elutasította. Corot, Sisley, Courbet, Bryas közölt műveiket életükben eladták, akkor pedig a szerzői jogra, illetve a sokszorosítás jogára nézve különleges törvény nem volt és így az eladás a tulajdonjoggal, a dologgal való teljes rendelkezés jogával, a sokszorosítás jogát is átruházta. Igaz ugyan, hogy az 1910. április 9-i törvény kimondja, hogy egy művészeti munka átruházása a sokszorosítás jogát nem foglalja magában, de ennek a törvénynek visszaható ereje nincs. Felperesek hivatkoztak azonkívül az 1866. július 14-i szerzői jogi törvényre. A szerzői jogi törvény azonban csak azoknak a műveknek szabaddá válását akadályozza meg, ahol a védelmi idő a mű készítése óta még nem telt el, de nem ad új védelmet olyan művek részére, melyekre nézve a törvényben adott védelmi idő a törvény életbelépésekor már ugys letelt, az örökösöket a szerzői jog nem illeti meg, tehát